

**Seat
No.**

Set P

B.A. (Semester - IV) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Geography (Paper – V)
POPULATION GEOGRAPHY

Day & Date: Wednesday, 06-11-2019
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 70

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
4) नकाशा स्टेन्सिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

14

- 10)** भारतात दर दहा वर्षांनी लोकसंख्येचे मापन केले जाते त्याला —— म्हणतात.

अ) जन्मदर
क) जनगणना

ब) मृत्युदर
ड) निवडणूक

11) —— यांना लोकसंख्या भूगोलाचे जनक असे म्हणतात.

अ) वेगनर
क) जि. टी. त्रिवार्था

ब) हंबोल्ट
ड) मात्थस

12) —— हा खंड मानविरहित आहे.

अ) आशिया
क) आफ्रिका

ब) ऑस्ट्रेलिया
ड) अंटार्किटिका

13) जागतिक लोकसंख्या दिन —— या दिवशी साजरा केला जातो.

अ) 11 जून
क) 12 जुलै

ब) 11 जुलै
ड) 26 जानेवारी

14) भारत हा देश —— लोकसंख्येच्या संकल्पनेत येतो.

अ) अतिरिक्त
क) पर्याप्त

ब) न्युनतम
ड) यापैकी नाही

प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याठी घार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

16

- 1)** वय व लिंग रचना
 - 2)** जननदर म्हणजे काय?
 - 3)** विभाजित वर्तुळ
 - 4)** देशांतर्गत स्थलांतर स्पष्ट करा
 - 5)** स्थलांतरावर परिणाम करणारे घटक
 - 6)** भारताचे लोकसंख्या विषयक राष्ट्रीय धोरण

प्र.३ टिपा लिहा. (कोणत्याढी दोन)

12

- १)** भारतातील साधनसंपत्ती
२) जागतिक लोकसंख्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
३) रिक्त, अतिरिक्त, आणि पर्याप्त लोकसंख्येची संकल्पना.
४) छाया पद्धती

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

14

मात्थुस यांचा लोकसंख्या वाढीचा सिद्धांत स्पष्ट करा

३८

स्थलांतर म्हणजे काय? स्थलांतराचे प्रकार स्पष्ट करा

प्र५ लोकसंख्या भगोलाच्या व्याख्या देऊन लोकसंख्या भगोलाचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.

14

**Seat
No.**

Set P

B.A. (Semester - IV) (New) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Geography (Paper – V)
POPULATION GEOGRAPHY

Day & Date: Wednesday, 06-11-2019
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 70

Time: 00:00 PM To 00:00 PM

- Instructions:**

 - 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Neat diagrams must be drawn wherever necessary.
 - 4) Use of map stencils is allowed.

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternatives given below.

14

Q.2 Attempt any four of the following questions.

16

- a) Age and sex composition.
 - b) What is the birth rate?
 - c) Divided Circle.
 - d) Define internal migration.
 - e) Factors affecting on migration.
 - f) India's National Population Policy.

Q.3 Write short notes. (Any Two)

12

- a) India's resources.
 - b) Explain the factors affecting on the distribution of world population.
 - c) Concept of Under, Over and Optimum population.
 - d) Choropleth method.

Q.4 Attempt any one of the following questions.

14

Attempt any one of the following questions:
Explain the Malthus theory of population growth.

OR

What is migration? Explain the types of migration.

Q.5 Define population geography and discuss its nature and scope.

14